

ณ กาลครั้งหนึ่ง
บนเรือสำราญ Costa Fortuna
ณ เมืองสีหนุวิลล์ กัมพูชา
๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง

บนเรือสำราญ Costa Fortuna ณ เมืองสีหนุวิลล์ กัมพูชา

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง วันอาทิตย์ที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากคุณสุภัทราและพลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ เพื่อเดินทางไปพักผ่อนบนเรือสำราญ Costa Fortuna โดยเรือสำราญลำดังกล่าว มีกำหนดการเดินทางจากท่าเรือแหลมฉบัง ในวันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ไปยังเมืองสีหนุวิลล์ กัมพูชา เกาะฟู้โก๊วก เวียดนาม และเกาะสมุย (ที่เกาะสมุย ร.ต. โสภณ และคุณจรรยา จำยพัฒน์ สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมายเลข ๒๗๐๘ และ ๒๗๐๙ กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์และคณะฯ ไปรับประทานอาหารกลางวันและสนทนาธรรมด้วย) หลังจากเกาะสมุยก็วนกลับมายังท่าเรือแหลมฉบัง ในช่วงเช้าของวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. รวมเวลาที่อยู่ในเรือ ๔ คืน ๕ วัน

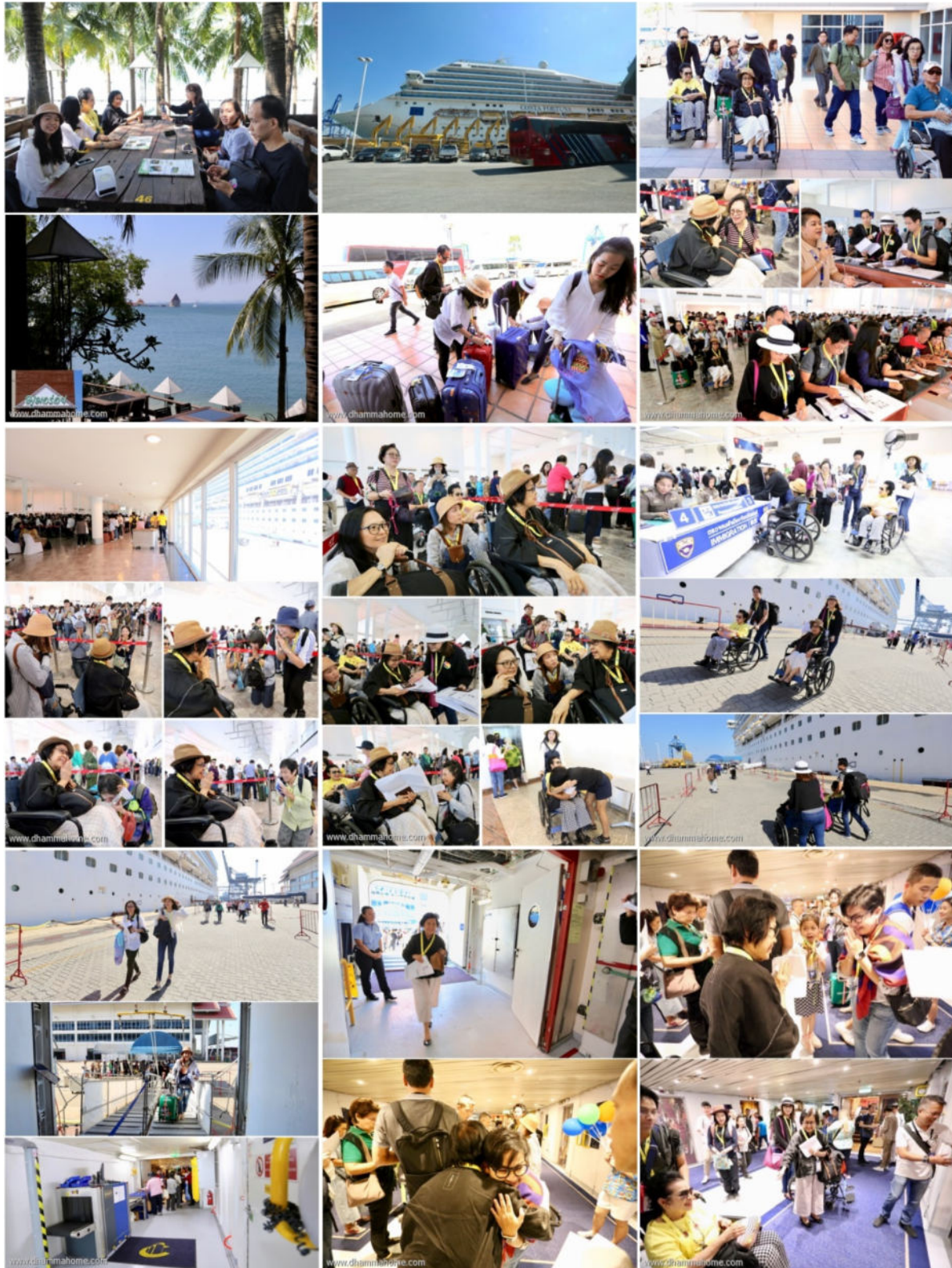
ข้าพเจ้าและครอบครัวเดินทางโดยรถตู้ที่ คุณนภา จันทรางศุ มีกุศลเจตนาจัดหามาเพื่อการนี้ เราออกเดินทางไปรับท่านอาจารย์และคุณป้าจิดที่บ้านในซอยสุขุมวิท ๗๑ และแวะพักรับประทานอาหารกลางวันที่ร้านอาหารริมทะเล ที่มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงามแสนสบาย ก่อนจะเดินทางไปพบกับคณะฯ ที่ท่าเรือแหลมฉบังในเวลาบ่ายโมงเศษ

สำหรับผู้โดยสารท่านอื่น ๆ บริษัททัวร์ได้จัดรถบัสรับส่งระหว่างกรุงเทพฯ-ท่าเรือแหลมฉบังไว้ บริการที่สวนจุฬา ๑๐๐ ปี โดยนัดพบกันเวลา ๘.๐๐ น. และทยอยออกเดินทางจากกรุงเทพฯ จนถึงคันสุดท้าย ในเวลา ๑๑.๐๐ น. สำหรับท่านที่มีรถไปเอง สามารถนำรถไปจอดไว้ที่ท่าเรือแหลมฉบัง โดยเดินทางไปพบกันที่ท่าเรือ ซึ่งจุดเช็คอินจะเริ่มเปิดให้บริการในเวลา ๑๒.๐๐ น. โดยมีพนักงานของทางบริษัททัวร์คอยอำนวยความสะดวก

เมื่อถึงท่าเรือก็ได้พบกับผู้โดยสารและสหายธรรมจำนวนมากที่ทยอยเดินทางมาถึง และเข้าแถวรอ

การตรวจเอกสารเพื่อผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง (หรือต้องพูดว่า ตรวจคนออกจากเมืองจึงจะถูก) ไปขึ้นเรือ (ที่ใช้คำว่า "ขึ้นเรือ" ไม่ใช่ "ลงเรือ" เพราะเรือลำนี้มีขนาดใหญ่เหมือนหิมา กว้าง ๓๕ เมตร ยาว ๒๗๒ เมตร สูงถึง ๑๓ ชั้น ผู้โดยสารได้ถึง ๒,๗๐๐ คน และต้องเดินขึ้น ไม่ใช่ก้าวต่ำลงเรือฮ่าาา)

หลังจากผ่านพิธีการตรวจคน (ออกจากเมือง) แล้ว ท่านอาจารย์และคณะฯ ก็ทยอยขึ้นเรือ ซึ่งนอกจากเรือจะมีความสูงถึง ๑๓ ชั้นแล้ว ยังมีความกว้างขวางใหญ่โตมาก อีกทั้งมีผู้โดยสารในเรือมากถึงสองพันกว่าคน สหายธรรมที่มาด้วยกัน จึงยากที่จะได้พบปะเจอเจอหากมิได้นัดหมายเวลา

และสถานที่กันไว้ก่อน ภายในเรือนอกจากจะมีบันไดขึ้นลงไปยังชั้นต่าง ๆ ในแต่ละจุดแล้ว ยังมีลิฟท์ให้บริการทั้งตอนหน้า ตอนกลาง และตอนท้ายเรือ ด้วยความสะดวกสบายอย่างยิ่ง

สหายธรรมส่วนใหญ่จะได้เจอกันในวันเวลาที่สนทนาธรรม หรือเมื่อออกไปท่องเที่ยวตามเมืองต่าง ๆ ที่เรือจอดแวะ หรือในห้องอาหาร และแม้กระนั้น ห้องอาหารก็ยังมิให้เลือกหลายแห่ง มีทั้งห้องอาหารที่เป็นแบบบุฟเฟต์ที่ชั้น ๙ และชั้น ๑๐ บริเวณท้ายเรือ หรือห้องอาหารแบบต้องจองที่นั่งก่อน บริเวณชั้น ๓ และ ๔ ท้ายเรือ และอีกห้องหนึ่งบริเวณชั้น ๓ และ ๔ กลางลำเรือ บางท่านที่ไปด้วยกันคราวนี้ จึงอาจไม่ได้พบเจอกันเลยก็เป็นได้ครับ

เราทราบล่วงหน้าจากบริษัททัวร์ว่า ในคืนวันแรกของการเดินทางนี้ หลังจากรับประทานอาหารค่ำแล้ว ทางเรือ Costa Fortuna ได้จัดงานฮาโลวีน [Halloween Night Party] ขึ้นที่บริเวณดาดฟ้า ริมสระน้ำด้านท้ายของเรือ คุณแอ้ว (นภาพันธรางศุ) และสาว ๆ ของข้าพเจ้าจึงนัดแนะกับน้องพอร์ชและน้องสกาย หลานยาที่น่ารักทั้งสองคนของคุณเอ้ (สุภัทรา ใจชาญสุขกิจ) เพื่อไปร่วมสนุกด้วยกัน หลังเสร็จภารกิจพาท่านอาจารย์และคุณป้า จิตเข้าห้องพักเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

สำหรับห้องพักบนเรือสำราญลำนี้ เท่าที่ทราบ

มี ๔ แบบคือ แบบที่อยู่ตอนกลางของลำเรือ (ไม่มีหน้าต่าง) แบบที่อยู่ด้านข้างลำเรือ (มีหน้าต่างกลม ๆ แต่ไม่มีระเบียง) แบบมีระเบียง (ซึ่งเป็นห้องแบบที่ข้าพเจ้าและครอบครัวพัก) และห้องสวีท (แบบที่ท่านอาจารย์พัก) ภายในห้องมีเครื่องอำนวยความสะดวกครบครัน เหมือนที่กล่าวกันว่าโรงแรมลอยน้ำนั้นเองครับ เนื่องจากเรือมีขนาดใหญ่มาก เมื่ออยู่ในเรือ จึงไม่รู้สึกละเอียดว่าเรือกำลังจอดอยู่หรือกำลังแล่นฉิวอยู่ในทะเลกันแน่

ท่านอาจารย์เคยกล่าวว่า อยู่ที่ไหนก็เหมือนกัน (เพราะมีเพียงเห็น ได้ยิน ฯลฯ) ที่ต่างก็เพียงแค่ว่า เรากำลังอยู่ที่บ้าน หรือว่ากำลังอยู่ในเรือลำใหญ่โตมโหฬาร หรือเราคิดว่า ขณะนี้เรือกำลังอยู่ที่ท่าเรือแหลมฉบัง พรุ่งนี้จะถึงเมืองสีหนุวิลล์ กัมพูชา ความจริงแล้ว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงแสดงว่า ทั้งหมดทั้งปวงก็แค่ "คิด" เท่านั้นเอง (จิตที่คิดมีจริง ๆ สิ่งที่เกิดไม่มีจริง) สิ่งที่มีจริง ๆ มีเพียงสิ่งที่ปรากฏทางตาในขณะนั้นเท่านั้น ไม่ใช่เรือ ไม่ใช่ห้องพักสวยงาม ไม่ใช่โรงแรมลอยน้ำแต่ประการใด หากไม่ฟังความจริงจากการตรัสรู้ จะมีอะไร

เป็นที่พึงให้เข้าใจความจริงของสิ่งที่มีอยู่จริง ๆ ในทุก ๆ ขณะนี้ได้ ว่าทุกขณะ มีเพียงจิตและเจตสิกเท่านั้น ที่กำลังเกิดขึ้นเป็นไป ในขณะนี้ หาได้มีตัวตน สัตว์ บุคคลใดเลยไม่

เรือออกจากท่าเรือแหลมฉบังในเวลา ๑๗.๐๐ น. หลังเข้าห้องพักทำภารกิจส่วนตัว พักผ่อนชมวิวท้องทะเลท่าเรือแหลมฉบังที่ระเบียงหลังห้องแล้ว จึงออกไปรับประทานอาหารค่ำ ณ ห้องอาหารท้ายเรือ เราได้โต๊ะริมหน้าต่างด้านที่สามารถมองเห็นบรรยากาศพระอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้าพอดี แสงของพระอาทิตย์ยามอัสดงเปลี่ยนน้ำทะเลสีฟ้าให้มีสีดั่งทอง แสงที่สาดส่องผิวน้ำทะเลมองเห็นเป็นประกายระยิบระยับ สวยสดงดงามยิ่งเป็นเวลาที่รื่นรมย์มากสำหรับทุกคนครับ

หลังรับประทานอาหารค่ำ เป็นเวลาสนุกสนาน ตื่นเต้นของทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ที่ต่างพากันแต่งหน้าแต่งตัวกันสนุกสนาน เพื่อมาร่วมงานปาร์ตี้ฮาโลวีน (Halloween Night Party) ซึ่งจัดขึ้นบริเวณชั้นดาดฟ้า ริมสระน้ำด้านท้ายของลำเรือ คุณภาพผู้ที่สะสมความละเอียดรอบคอบมา ไม่ลืมที่จะจัดเตรียมอุปกรณ์การแต่งตัวน่ารัก ๆ (หรือน่ากลัว?) มาให้เด็กน้อย (และเด็กเหลือน้อย) ได้พากันสนุกสนานด้วย สหายธรรมหลายท่านก็พากันแต่งกายมาร่วมวงปาร์ตี้กันอย่างครึกครื้นยิ่ง เมื่อพบกับท่านอาจารย์ที่ห้องพักในตอนเช้า ท่านเมตตาเล่าให้ฟังอย่างติดตลกกว่า เมื่อคืนเจอผีมาหาที่ห้อง มีผีสุรภาพ ผีน้ำฝน ผีหมอบหนึ่ง ฯลฯ

หลังจากสนุกสนานกันตามสมควรแล้วก็แยกย้ายกันกลับห้องพัก อาบน้ำเข้านอน เรือเดินทางถึงเมืองสีหนุวิลล์ ในเวลาเช้านี้ หลังรับประทานอาหารเช้าเสร็จ สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปเที่ยวในเมืองสีหนุวิลล์ ทางเรือมีเรือเล็กบริการรับส่งขึ้นลงจากเรือเพื่อเดินทางท่องเที่ยวตามโปรแกรมทัวร์ซึ่งได้ติดต่อจองไว้ล่วงหน้าแล้ว ส่วนผู้โดยสารที่ไม่ไปเที่ยว ก็สามารถพักผ่อนอยู่บนเรือได้ตามความสมัครใจ

ห้องอาหารเช้าถูกจัดเตรียมไว้อย่างหรูหราอลังการ มีอาหารนานาชาติไว้ให้บริการแก่ผู้โดยสารอย่างมากมายพอเพียง คุณเอ้และหลาน ๆ มาหาที่ห้องตามที่ได้นัดกันไว้ว่าจะไปจองโต๊ะอาหารไว้ก่อนล่วงหน้า ส่วนคุณแ้ว (นภา) รับหน้าที่ไปรอรับท่านอาจารย์และคุณป้าจี๊ดมา

รับประทานอาหารเช้าที่โต๊ะซึ่งเรา (จอง) เตรียมไว้แล้ว เมื่อท่านอาจารย์เดินทางมาถึง ท่านดูสดชื่น แจ่มใสมากครับ คุณป้าจิดก็เช่นกัน เมื่อได้เห็นภาพอีกครั้ง รู้สึกปลื้มปิติที่เห็นท่านสดใส และมีเมตตามาก

[เล่มที่ ๓๙] พระสูตรตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ หน้าที ๓๒๘

กรณีเมตตสูตร (ว่าด้วยการเจริญเมตตาในสัตว์ทั้งปวง)

[๑๐] กิจนั้นใด อันพระอริยะบรรลพอันสงบ ทำแล้ว กิจนั้นอันกุลบุตรผู้ฉลาดพึงทำ กุลบุตรนั้น พึงเป็นผู้อาจหาญ ตรงและตรงด้วยดี พึงเป็นผู้ว่าง่าย อ่อนโยน ไม่มีอติมานะ พึงเป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย เป็นผู้มีกิณน้อย ประพฤติเบากายและจิต พึงเป็นผู้มีอินทรีย์สงบ มีปัญญารักษาตัว เป็นผู้ไม่คะนอง ไม่ติดในตระกูลทั้งหลาย วิญญูชนดิเตยนชนทั้งหลายอื่นได้ด้วยกรรมลามกอันใด ก็ไม่พึงประพฤติกกรรมอันลามกนั้น พึงเจริญเมตตาไปในหมู่สัตว์ว่า ขอสัตว์ทั้งปวง จงเป็นผู้มีสุข มีความเกษม มีตนถึงความสุขเถิด สัตว์มีชีวิตทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีอยู่ ยังเป็นผู้สะดุ้ง [มีตัณหา] หรือเป็นผู้มั่นคง [ไม่มีตัณหา] ทั้งหมดไม่เหลือเลย เหล่าใดยาวหรือใหญ่ ปานกลางหรือสั้น ผอมหรืออ้วน เหล่าใดที่เราเห็นแล้ว หรือมิได้เห็น เหล่าใดอยู่ในที่ไกล หรือไม่ไกล ที่เกิดแล้ว หรือที่แสวงหาพบเกิด ขอสัตว์ทั้งปวงเหล่านั้น จงเป็นผู้มีตนถึงความสุขเถิด สัตว์อื่นไม่พึงข่มเหง สัตว์อื่นไม่พึงดูหมิ่นอะไร ๆ เขาไม่ว่าในที่ไร ๆ เลย ไม่พึงปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน เพราะความกริ้วโกรธ และเพราะความคุมแค้น.

มารดาณอมบุตรคนเดียวผู้เกิดในตนด้วยชีวิตฉันใด พึงเจริญเมตตาในใจไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งปวงแม้ฉันนั้น พึงเจริญเมตตาในใจไม่มีประมาณในโลกทั้งปวง ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง เป็นธรรมอันไม่คับแค้น ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู.

ผู้เจริญเมตตานั่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นั่งก็ดี นอนก็ดี เป็นผู้ปราศจากความง่วงนอน [คือไม่ง่วงนอน] เพียงใด ก็พึงตั้งสตินั้นไว้เพียงนั้น. ปราชญ์ทั้งหลายเรียกการอยู่นี้ว่า พรหมวิหาร ในพระศาสนานี้ ผู้มีเมตตา ไม่เข้าถึงทิฏฐิ [สักกายทิฏฐิ] เป็นผู้มีศีล ถึงพร้อมด้วยทัสสนะ [สัมมาทิฏฐิในโสดาปัตติมารค] นำความหมกมุ่นในกามทั้งหลายออกไปได้ ก็ย่อมไม่เข้าถึงการนอนในครรรค์อีกโดยแท้แล.

จบกรณีเมตตสูตร.

สำหรับสหายธรรมและผู้สนใจใฝ่ธรรมที่ไม่เดินทางไปเที่ยวในเมืองสีหนุวิลล์ ก็มาพร้อมกันที่ห้องประชุมชั้น ๕ บริเวณส่วนกลางของเรือ ซึ่งทางบริษัททัวร์ได้ติดต่อห้องประชุมไว้ให้เพื่อร่วมสนทนาธรรม โดยมีท่านอาจารย์และคณะวิทยากรร่วมสนทนา มีความการสนทนาบางตอนที่จะขอนำมาบันทึกไว้ สำหรับทุกท่านพิจารณาเพื่อประโยชน์ในวาระนี้ ซึ่งจะได้นำภาพที่ได้บันทึกไว้ในทริปนี้ มาแทรกเพื่อบันทึกเหตุการณ์ไว้ด้วย พร้อมกันดังนี้

คุณชนันต์ :

กราบท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง และกราบท่านอาจารย์วิทยากรทุกท่าน กระผมรู้สึกกระสี้กระส้านึงที่กล่าวว่าติดข้องในสิ่งที่ไม่มีความรู้ ท่านอาจารย์ครับ และมีความเข้าใจยังไม่ละเอียดลึกซึ้งมากนัก ขอความกรุณาท่านอาจารย์ได้โปรดแกู้กูลด้วยครับผม

ท่านอาจารย์ :

คงไม่ลืมว่า "ฟังไว้" และพิจารณาในขณะที่ฟัง ว่าจริงไหม? ด้วยเพราะเหตุว่า ถ้ายังไม่เข้าใจจริง ๆ ตั้งแต่ต้น "คำนี้" จะไม่ "อยู่ในใจ" แต่ถ้าฟังแล้วรู้ว่าจริง เราจะไม่เปลี่ยน เพราะอะไรก็ตามที่เราไตร่ตรองแล้ว เข้าใจแล้วว่า "จริง" หมายความว่า เราไม่ได้เชื่อใคร แต่ขณะนั้น เพราะ "คิด" เพราะ "ไตร่ตรอง" และ "เริ่มเข้าใจ" ว่า เราไม่สามารถที่จะ "รู้เอง" ได้ แม้แต่คำที่ว่า "ไม่มี" ใช่ไหม? แต่ "ลองคิด" ดูว่า ก่อนหน้านั้น ไม่มีหรือเปล่า? ใช่ไหม? ก่อนมีก็ต้องไม่มี แล้ว

จึงมี อย่าง "เสียง" เมื่อก็ไม่มี "ได้ยิน" เมื่อก็ไม่มี แล้วก็มี "เสียง" แล้วก็มี "ได้ยิน"

เพราะฉะนั้น ต้องพิจารณาทุกคำ ไม่ใช่เพื่ออะไรเลย "เพื่อเข้าใจความจริง" เพราะว่าเราไม่เคยคิดถึงความจริงเลย ตั้งแต่เกิดจนตาย เพราะไม่มีใครบอก แล้วเราจะคิดเองได้อย่างไร? เพราะ "แต่ละขณะ...จริง" ที่คนอื่นไม่สามารถจะรู้ได้ ถ้าไม่ได้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอฟังแล้ว ไม่ใช่ที่เราต้องไปทำอะไร อย่างเราคิดว่า เราต้องทำอย่างนั้น อย่างนี้ ไม่ใช่!! ให้รู้ว่า "ไม่มีเรา" แต่มี "สิ่งที่เกิดขึ้น" แล้วก็ "ทำหน้าที่กิจการงานของสิ่งนั้น" เช่น "เห็น" เดียวนี้ ไข่มุข? ต้องเกิด ถ้าไม่เกิดก็ไม่มี

..."ทุกคำ" ต้อง "พิจารณาให้เข้าใจ" เพราะว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้ตรัสว่า ไม่มีอะไรเลยทั้งสิ้น ถ้าไม่มีอะไรเลยทั้งสิ้น แล้วนี่อะไร? ที่กำลังปรากฏ!! แต่ก่อนนั้นไม่มี เพราะฉะนั้น ความจริงก็คือว่า ไม่มี แล้วมี แล้วหาว่ามี แต่ละคำ เป็นคำจริง ซึ่งคนฟังเผิน ๆ ก็ไม่ไตร่ตรอง ฟังเผิน ๆ ก็...พอแล้ว แล้วก็เป็นอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ แต่ถ้าไม่เผิน ก็รู้ว่า จริง ๆ แล้ว มีอะไรหรือเปล่าที่ควรติดข้อง เพราะเหตุว่า แท้ที่จริง จากไม่มีเลยให้ติดข้อง แล้วก็เกิดมี ปรากฏให้ติดข้อง

แล้วสิ่งที่ถูกติดข้องก็หมดไป ก็ไม่เหลืออะไรเลย ก็เป็นอย่างนี้ ซาติ ก่อนอยู่ไหน? เตี้ยนี้ "ทุกขณะ" อยู่ไหน?

เพราะฉะนั้น การฟัง "เพื่อเข้าใจ" เพราะเหตุว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้ให้เราไปทำอะไร ให้รู้ความจริงว่า ไม่มีเรา แต่มีสิ่งซึ่งเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย แล้วดับไป แล้วไม่กลับมาอีกเลย สักอย่างเดียว

ถ้าประจักษ์แจ้ง สภาพธรรมะ ที่ไม่มี แล้วก็เกิด แล้วก็ดับ เมื่อนั้น จึงสามารถที่จะ มั่นคงขึ้น ว่า ไม่ใช่เราเลย แต่ถ้าตราบใดเป็นการ ฟัง ก็ต้อง "เริ่มตั้งแต่ ความเข้าใจถูก มั่นคง ทีละเล็ก ทีละน้อย" ว่าเป็นอย่างนี้ทุกชาติ เราเกิดมาชาตินี้ แต่ว่าเป็นชาตินี้ตลอดไปไม่ได้ เป็นคนนี้ตลอดไปไม่ได้ ก็ต้องเปลี่ยนไปเป็นคนอื่น ต้องเกิดอีกแน่ ๆ แต่ไม่ใช่คนนี้...

...เพราะฉะนั้น "ฟังเพื่อเข้าใจ" และขณะนี้ "ความเข้าใจ" ที่เกิดขึ้น "เริ่มสะสม" ที่จะเห็นถูกต้อง จนกว่าจะประจักษ์ความจริง ซึ่งไม่มีใครไปทำอะไรได้เลย แต่การสะสมของความเห็นถูก จะค่อย ๆ ลดละความติดข้องเพราะไม่รู้ น้อยมาก เป็นต้นว่า ได้ฟังมาก็ครั้ง? เตี้ยนี้ก็กำลังฟัง แต่ยังไม่พอ ที่สามารถที่จะรู้ความจริงได้...

...แต่ผู้ที่บำเพ็ญบารมี จากฝั่งของความไม่รู้ กว่าจะไปถึงฝั่งที่ค่อย ๆ รู้ และค่อย ๆ เข้าใจ จนกระทั่งประจักษ์แจ้งได้ ไม่มีใครไปทำอะไรได้เลย เพราะเหตุว่า ใครจะทำให้ธรรมะเกิดได้? ไม่มีสักอย่างเดียว แล้วจะไปคิดว่า เราจะไปทำให้เกิดปัญญาได้อย่างไร

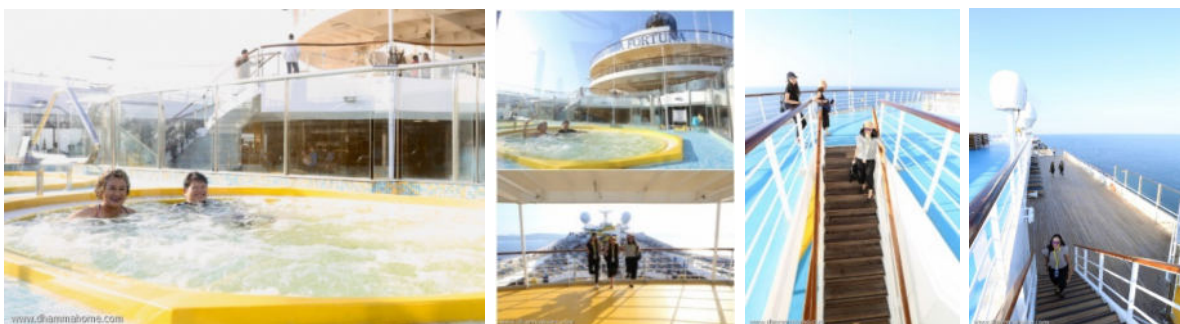
มีแต่คำของผู้ที่ได้ตรัสรู้ และทรงแสดงไว้แล้ว ๔๕ พรรษา ๒๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว จะดำรงอยู่ได้ ต่อเมื่อ "มีผู้ที่เข้าใจ" ถ้าไม่มีใครเข้าใจเลย หรือเข้าใจผิด ก็ไม่ใช่คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คำสอนอื่นไม่มีทางที่จะละความไม่รู้ ซึ่งกำลังปิดกั้นสิ่งที่ปรากฏ ไม่ให้รู้ว่ามีเกิด แล้วก็ดับด้วย แล้วก็เกิดดับสืบต่อ เร็วสุดที่จะประมาณได้ ไม่เห็นการเกิดดับเลย

เพราะฉะนั้น การฟัง ไม่ใช่เพื่ออย่างอื่นเลย "เข้าใจ" แล้วก็ "เป็นปกติ" จะไปเปลี่ยนทำไม? ไซ้ไหม? ทุกอย่างเกิดแล้วตามเหตุตามปัจจัย จะไปนั่งทำโน่น ทำนี่ ทำไม? ในเมื่อเดี๋ยวนี้ก็เกิดแล้วเพราะเหตุปัจจัย ที่สำคัญที่สุดก็คือว่า จะได้ฟัง มากหรือน้อย ก็ตาม แต่ "ประโยชน์ของการฟัง" ไม่ว่าเรื่องอะไร "เพื่อเข้าใจ" ไม่ใช่อย่างอื่นเลย ไม่ว่าจะป็นวิชาการใด ๆ ทั้งสิ้น ใครก็ตามที่ฟังแล้วไม่เข้าใจ ก็ไม่ได้ประโยชน์ ประโยชน์คือ "เข้าใจ" แม้เพียงเล็กน้อย แล้วความเข้าใจจะเพิ่มขึ้น เมื่อเห็นประโยชน์...

...แต่ถ้าเราไม่เห็นประโยชน์ ตายพรุ่งนี้ เย็นนี้ก็ได้ แล้วก็ไม่รู้อะไรเหมือนเดิม แล้วก็เกิดอีก เป็นอะไรก็ไม่รู้ เพราะไม่สามารถจะรู้ได้ว่า ที่มาเกิดเป็นเราคนนี้ ชาตินี้ มาจากไหน พอไปเกิดอีก เป็นอะไรก็ตามแต่ เราก็ไม่รู้ ว่ามาจากชาตินี้ กำลังนั่งฟังอย่างนี้ แต่ว่าต่อไปจะเป็นอะไรก็ไม่รู้!! แต่เป็นแน่ เพราะชาตินี้ยังเป็น แล้วชาติต่อไปจะไม่เป็นได้อย่างไร

ก็เป็น "การฟังปกติ" เพื่อเข้าใจ "ความเป็นปกติ" ค่อย ๆ เข้าใจขึ้นเรื่อย ๆ แต่มันคงขึ้น และ "มันคง" นี้ ต้องถามใครไหม? ไม่มีทางเลยที่ความเข้าใจของเราแล้วคนอื่นจะมารู้ได้ ตัวเองยังไม่รู้เลยว่า มันคงแค่ไหน? ใช่ไหม? เพราะอะไร เห็นทุกวัน ได้ยินทุกวัน และเห็นก็เกิดขึ้นแล้วก็ดับไปทุกวัน เพราะฉะนั้น ตัวเองจะมันคงแค่ไหน ใครจะรู้ได้? เพราะเหตุว่า ความมันคงยิ่งละเอียด ยิ่งลึกซึ้งขึ้น "ต้องเป็นปกติ"...

...เพราะฉะนั้น มันคง ขณะที่ฟังธรรมะ เพราะไม่ได้ไปฟังอย่างอื่น
 แค่นั้น ฟังจบแล้ว ก็เป็นอย่างอื่น มันคงไหม? "มันคง" ก็คือว่า
 มันคงในความเข้าใจว่า "ไม่ใช่เรา" นี่สำคัญที่สุด!!! ธรรมะ ถ้าฟังเฉิน
 เป็นเราแล้ว!! อ่านพระไตรปิฎกก็ พระพุทธเจ้าให้ทำอย่างนั้น ให้ทำ
 อย่างนี้ ไม่ได้เข้าใจเลย ใครให้ใครทำ (อะไร) ไม่ได้!! แม้แต่พระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งเดียวที่พระมหากรุณาและพระปัญญา จะให้
 คนอื่นได้ ก็คือว่า "คำ" ที่ให้คนอื่นไตร่ตรอง จนกระทั่งเป็นความ
 เข้าใจของเขา ถ้าเป็นความเข้าใจของเขา แล้วใครจะเอาไปได้ไหม?
 และถ้าไม่ใช่ความเข้าใจ (ของเขาเอง) คนอื่นจะเอามาให้ได้ไหม? ก็
 ไม่ได้...

...มีหนทางเดียวเท่านั้น คือ สวาก คือ ผู้ฟัง และผู้ฟังนี้ ต้องเป็นผู้ที่
 เคารพ ใน "แต่ละคำ" ที่จะ "ไม่คิดเอง" "ไม่เฉิน" และรู้ด้วยว่า "ยาก
 จริง ๆ" ซึ่งสภาพธรรมะเกิดดับ เป็นปกติ แล้วจะให้ "ความเข้าใจ
 ค่อย ๆ เข้าใจ สิ่งที่กำลังมี ตามปกติ อย่างนี้แหละ" เพราะฉะนั้น
 ฟังแล้ว ก็ "เข้าใจขั้นฟัง" ที่ใช้คำว่า ปริยัติ ต้องหมายความว่า รอบรู้

ในคำนั้น ที่จะไม่เปลี่ยนเป็นอย่างอื่น ขณะนี้ มีธรรมะ ที่เกิดปรากฏ แล้วก็ดับไป ไม่เปลี่ยนเป็นอย่างอื่น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย แต่ "ค่อย ๆ มีความเข้าใจที่เกิดขึ้น" ตามการสะสม

เราไม่สามารถที่จะรู้เลยว่า เมื่อไหร่เราจะคิด แม้ "เพียงคิด" ว่า "นี่ไม่ใช่เรา" แต่อาศัยการฟัง มีแข็ง กำลังมีแข็งด้วย แต่ "ความเข้าใจ" อยู่ไหน? ไม่ใช่เอาความเข้าใจขึ้นฟัง ไปรู้ ไปเข้าใจความเป็นสภาพธรรมะที่เพียงแข็ง แต่เวลาฟังบ่อย ๆ ฟังมาก ๆ ถึงเวลาที่จะ "รู้ตรงนั้น" "เพียงแข็ง" แต่ก็ยัง "มีอื่น" อีกเยอะมาก แล้วก็เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ตามเหตุตามปัจจัย แม้แต่จะคิด ยังไม่รู้เลยว่าจะคิดเมื่อไหร่ คิดก็ไม่รู้ว่าจะคิดอะไร "คิด" แล้ว ก็ไม่รู้ว่าจะคิดอีกมากไหม หรือว่าคิดสั้น ๆ คิดนิดหน่อย แล้วก็ "ไถ่ยิน" เป็นอะไร ๆ สารพัดอย่าง ซึ่งเกิดดับขณะนี้ เร็ว อะไรก็ตามที่เกิดแล้ว ดับแล้วไม่รู้ ก็หมดไป แล้วจะต้องไปคิดทำไมในสิ่งที่หมดแล้ว ก็มีสิ่งที่กำลังปรากฏ ให้ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น

เพราะฉะนั้น ไม่คำนึงถึงสิ่งที่ล่วงแล้ว และสิ่งที่ยังไม่มาถึง ถ้ามีความเข้าใจอย่างนี้ จะไปสำนักปฏิบัติทำไม? สิ่งที่ยังไม่มาถึง แล้วไปคิดถึงสิ่งที่ยังไม่มาถึง แค่นี้ก็ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เข้าใจ จึงไม่ใช่ผู้รอบรู้ ถ้าปริยัติ คือรอบรู้ในคำที่ได้ฟัง ซึ่งไม่ใช่เรา (ที่รอบรู้) แต่เป็นธรรมะแต่ละหนึ่ง ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงลักษณะให้เป็นอย่างอื่นได้ เมื่อเกิดแล้วก็ต้องเป็นอย่างนั้น ไม่เปลี่ยน (ไปเป็นอย่างอื่น เพราะเกิดแล้ว)...

- อ.ธิดารัตน์ : กราบท่านอาจารย์ค่ะ เมื่อที่ท่านอาจารย์ได้กล่าวถึงว่า ความมั่นคง
แต่ละเอี้ยตมาก ละเอี้ยตอย่างไรคะ
- ท่านอาจารย์ : เดียวนี้ ใครมั่นคงที่จะรู้ว่า "เห็น ไม่ใช่เรา"
- อ.ธิดารัตน์ : ก็ต้องสภาพธรรมะปรากฏ
- ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ก็รู้ใช่ไหม ว่ามั่นคงแค่ไหน ถ้ามใครก็ได้
- อ.ธิดารัตน์ : หมายถึงว่า ความมั่นคง ต้องเป็นปัญญาที่เข้าใจขึ้น อย่างนั้นใช่ไหมคะ
- ท่านอาจารย์ : ถ้าไม่มีปัญญาเลย จะเอาอะไรมาเป็นความมั่นคง

- อ.ธิดารัตน์ : เพราะฉะนั้น ความมั่นคงก็หมายถึงปัญญาที่เจริญขึ้นตามลำดับ
ตั้งแต่ขั้นปริยัติ การรอบรู้ การเข้าใจลักษณะสภาพธรรมะ ถึงแม้
เข้าใจชนิดหนึ่งก็มั่นคงชนิดหนึ่ง แต่ถ้ายังไม่รู้ก็ยังไม่มั่นคงอย่างนี้หรือคะ
- ท่านอาจารย์ : ถ้าใช้คำว่า รู้ชนิดหนึ่ง มั่นคงชนิดหนึ่ง ความมั่นคงนี้ จะสักเท่าไรคะ?
เท่าจักรวาล
- อ.ธิดารัตน์ : ก็ต้องสะสมเพิ่มขึ้น
- ท่านอาจารย์ : ค่ะ เพียงแต่ว่า มีโอกาสได้ฟัง ฟัง มั่นคงแค่ไหน? มั่นคงแค่...ฟัง...
เห็นไหม? ตามความเป็นจริงเลย และฟังแล้ว "แล้ว" นะ มั่นคงอีก
ไหม?
- อ.ธิดารัตน์ : ก็ต้องฟังอีกค่ะ
- ท่านอาจารย์ : เห็นไหม วันหนึ่ง ๆ เราไม่ได้มีแต่การฟังธรรมะ อย่างอื่นเราก็มี แต่
ถึงอย่างอื่นมี เราก็ฟังธรรมะอีก เพราะฉะนั้น ก็ "มั่นคงตรงฟัง" นั่น
แหละ!!

อนึ่ง ช่วงบ่ายของวันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ท่านอาจารย์เมตตาสนทนาธรรมเป็นการส่วนตัวกับคุณณภัทรและเพื่อนกลุ่มเล็ก ๆ ภายในห้องพักบนเรือที่ลอยลำอยู่ ณ เกาะฟูโก๊วก ประเทศเวียดนาม มีข้อความที่ไพเราะอย่างยิ่ง ควรที่จะนำข้อความบางตอนมาบันทึกไว้ด้วย

คุณณภัทร :

มีความเข้าใจผิดในเรื่องของการไปปฏิบัติธรรม เพราะคิดว่าศาสนาพุทธคือต้องปฏิบัติธรรม แต่ว่าละเลยการศึกษาคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เข้าใจก่อน แล้วปัญญาก็ต้องเป็นไปตามลำดับ เพราะฉะนั้น คนที่ไม่ได้ฟัง จะไม่ได้เข้าใจเลยว่า ปัญญาต้องเป็นไปตามลำดับ

ท่านอาจารย์ :

ยังไม่ได้ด้วยซ้ำ ว่า ปัญญาอะไร?

คุณณภัทร :

ก็เป็นเรื่องที่ต้องศึกษา อย่างที่ท่านอาจารย์บอกว่า ถ้าไม่ศึกษา ก็ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าใจหรือรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลยครับท่านอาจารย์ ฟังซื้พฟังแล้ว เบื้องต้นนี้มีความเห็นว่า การที่เราจะเข้าใจเราก็ต้องศึกษา ไขใหม่ครับ ก็ต้องฟัง เพราะถ้าไม่ฟัง จะเข้าใจได้อย่างไร ท่านอาจารย์มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ

ท่านอาจารย์ :

คะ ก็หมายความว่า เวลาที่เราไม่รู้พระพุทธานุศาสนานี้ เราควรจะรู้ไหม? คนส่วนใหญ่ไม่คิดข้อนี้เลย ว่าควรรู้

คุณณภัทร :

กราบท่านอาจารย์ครับ บางคนคิดว่า เป็นคนดีก็พอแล้ว ไม่เบียดเบียนคนอื่น ใช้ชีวิตประจำวัน เราทำดี เราไม่เบียดเบียนใครพอแล้ว คนคิดกันอย่างนี้มีเยอะครับ ท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น เมืองนี้ไม่ใช่เมืองที่คนสนใจพระพุทธศาสนา ใช่ไหม? สนุกสนานกันไปวัน ๆ ทำอะไรกันไปวัน ๆ ไม่ได้สนใจพระพุทธศาสนาเลย นอกจากคนที่สะสมมาแล้ว พอได้ยินเท่านั้นแหละ เขาสนใจ...เองด้วย...ใช่ไหม? อย่างบางคนที่เปิดเว็บไซต์บ้าง ยูทูบบ้าง วิชิตูบ้าง สนใจมาที่มูลนิธิฯ เอง โดยไม่มีใครชักจูงเลย

คุณณภัทร :

เพราะฉะนั้น คนที่มาฟัง ได้มีโอกาสมาฟังท่านอาจารย์ ก็มาจากหลากหลายสาเหตุ เพราะถ้าจะให้แต่ละคนพูดว่า มีโอกาสมาฟังท่านอาจารย์ด้วยเหตุอะไร ผมว่าเหตุผลแต่ละคนคงไม่เหมือนกัน

ท่านอาจารย์ :

แต่ที่นี้ ปัญหาสิคะ เวลานี้ประเทศเรามีปัญหา เพราะว่าทุกคนไม่เข้าใจพระพุทธศาสนา แต่คิดว่าตัวเองนับถือพระพุทธศาสนา ก็ทำทุกอย่างโดยที่ไม่สนใจเลย ใครว่าพุทธศาสนาก็พุทธศาสนา ทอดกฐิน แล้วก็ให้เงินพระใส่บาตร (คิดว่า) ไม่ให้เงินแล้วพระจะอยู่ได้อย่างไร ทั้งหมดเขาไม่รู้เลยว่า ความไม่รู้ตัวเดียวทำลายทุก

อย่างหมด ทำลายคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำลายประเทศชาติ และเขาไม่สามารถจะก้าวหน้าไปสู่ความดียิ่งกว่านี้ได้

แค่เป็นคนดี พอหรือ? เขาไม่รู้สาเหตุเลยว่า ทำไมถึงได้เป็นคนดี และไม่ได้ดีตลอดวัน ตอนที่ไม่ดี เป็นอะไร? ไข้ไหม? แล้วจะดีกว่านั้นได้ไหม? ก็ไม่รู้สักอย่าง!! คือ เป็นคนที่ไม่คิด ไม่ไตร่ตรองแต่ว่า ถ้าเราสามารถที่จะสะสมมา ที่รู้ว่ามีผู้ที่ตรัสรู้ แค่นี้ อยากฟังคำของคน ที่ตรัสรู้ใหม่ ว่าต้องไม่เหมือนใครแน่นอน!!! ก็คนอื่นไม่ได้ตรัสรู้ และท่านผู้ตรัสรู้ ดูสิว่าคำของท่านเป็นคำที่ไม่เหมือนใครอย่างไรบ้าง ถ้าไม่ฟังไม่ศึกษาโดยละเอียด ไม่เข้าใจ "คิดเอง" ก็ผิดเลย!!

เพราะฉะนั้น ก่อนอื่น ประมาทไม่ได้ แค่อินได้ฟังใครพูดเรื่อง พระพุทธศาสนา ชักถามให้ถึงที่สุด เพื่อเราจะได้ไม่ผิด ไม่คลาดเคลื่อน ไม่อย่างนั้นก็เหมือนเดิม คือเชื่อตาม ๆ กัน ผิดถูกตามเรื่อง เพราะฉะนั้น ต้องศึกษา ถ้าเราศึกษาเข้าใจจริง ๆ เรารู้เลย ใครพูดผิด ใครพูดถูก หลอกไม่ได้!! ตอนนี้ปัญหาใหญ่ก็คือ พระไม่ใช่พระ พูดได้เลย เต็มคำ สงสัยไหม? พระไม่ใช่พระ!!

คุณชูชีพ :

ก็พอเข้าใจครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้วไหวไหม?

คุณชูชีพ :

ยังมีครับ (ทุกคนหัวเราะกันครืน)

คุณณภัทร :

คือ พี่ชูชีพ เมื่อก่อนชอบไปทำบุญกับพระตามต่างจังหวัด พอผมเริ่มให้พี่เขาได้มีความเข้าใจบ้าง เขาก็เริ่มที่จะ...เดี๋ยวนี้ไม่ให้เงินพระแล้วใช่ไหมครับ?

คุณชูชีพ :

มีบ้าง (หัวเราะกันอีก)

ท่านอาจารย์ :

(หัวเราะ) ...ยังไม่สามารถจะเลิกได้ เพราะอะไรให้เงินพระ?

คุณชูชีพ :

ก็เข้าใจว่า น่าจะปฏิบัติตาม ๆ กันมา

ท่านอาจารย์ :

แต่...ตามพระวินัย หรืออย่างไรก็ตาม เราก็ต้องรู้ว่า พระนี้ไม่ใช่ชาวบ้าน ใช่ไหม? ต่างกันตรงไหน? แล้วต่างกันมากด้วย เพราะว่าพระ ต้อง (ประพฤติปฏิบัติ) ตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมะ แล้วก็เห็นว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสามารถที่จะขัดเกลากิเลสได้ และ เขาสามารถอย่างนั้นหรือเปล่า? ถ้าไม่สามารถอย่างนั้น อย่าเป็นพระ!!!

เพราะจุดประสงค์คือว่า เราสามารถที่จะฟังธรรมะเพื่อเข้าใจ แล้วก็ สามารถที่จะขัดเกลากิเลส รู้แจ้งอริยสัจธรรมได้ โดยไม่บวช แต่คน

ที่จะบวช ที่จะสละบ้านเรือน สละทรัพย์สินสมบัติ สละหมดทุกอย่าง!!!
 กิจการงานของคฤหัสถ์ ทำไม่ได้เลย อุทิศชีวิต ตามพระสัมมา
 สัมพุทธเจ้า คือพระองค์สละทุกอย่าง ทุกอย่างที่เป็นไปเพื่อความ
 เข้าใจธรรมะ เพราะว่า ถ้าไม่เข้าใจธรรมะ ก็ละคลายกิเลสไม่ได้ ไม่มี
 ทางเลย!!!

...เพราะฉะนั้น ต้องมีความเข้าใจมั่นคงถึงอย่างนั้น จึงบวช ด้วย
 การที่มั่นคงที่จะฟัง เข้าใจธรรมะ ทั้งชีวิตเพื่อเหตุนี้แหละ แล้วก็ขัดเกลา
 กิเลส ในเพศบรรพชิตด้วย เราถึงได้กราบไหว้ นบถื้อ เอาเงินไปให้
 แต่ความจริงเอาเงินไปให้เพราะเราไม่รู้ ซึ่งความจริง พระใดที่รับ
 เงิน มีหรือที่ท่านจะไม่ยินดีที่จะใช้เงิน และใช้ทำอะไร? อย่างเรา
 ชาวบ้านเราใช้ เราเห็นสิ่งที่ชอบเราก็ไปซื้อหามา หูได้ยินเสียงที่
 ชอบ กลิ่น รส ต่าง ๆ เป็นชาวบ้านธรรมดา

แต่ "พระจะมีชีวิตอย่างชาวบ้านอีก ไม่ได้เลย" มีเงินไม่ได้ มีรถยนต์
 ไม่ได้ ทำหน้าที่อย่างชาวบ้านไม่ได้ ไปสอนหนังสือที่โรงเรียนก็ไม่ได้
 นั่นชาวบ้าน!! เพราะฉะนั้น เราไม่รู้ ตั้งแต่ระดับ ทุกระดับ ของคนไทย

ไม่เลือกเลย พระศาสนานี้ไม่ได้จำกัดว่า เฉพาะ เด็ก ผู้ใหญ่ ชาย หญิง อาชีพนั่น อาชีพนี้ ทุกคนที่สะสมมา สามารถที่จะเข้าใจใน เหตุในผล ตามความเป็นจริง เพราะฉะนั้น เราถึงได้สนทนา เพื่อที่จะรู้ว่า อะไรถูก อะไรผิด...

ท่านอาจารย์ : แล้วลองดู พระที่เรารู้จัก เข้าใจอะไรหรือเปล่า?

คุณชูชีพ : อ้อ...ครับ

ท่านอาจารย์ : เข้าใจอะไรหรือเปล่า? (หัวเราะ)

คุณชูชีพ : คือ ก็คงไม่เข้าใจครับ ยังไม่เข้าใจ

ท่านอาจารย์ : ไม่เข้าใจ แล้วท่านมีชีวิตทำอะไร?

คุณชูชีพ : น่าจะเป็นเหมือนกับว่า ผู้เผยแพร่คำสั่งสอนครับ

ท่านอาจารย์ : แล้วท่านเผยแพร่อะไร?

คุณชูชีพ : เท่าที่ดู ยังไม่ค่อยมี

ท่านอาจารย์ : แล้วหน้าที่ท่านทำอะไร?

คุณชูชีพ : ตอนนี้ ส่วนมากก็จะเป็นทางพิธีกรรม (หัวเราะ) เท่าที่ดู พิธีกรรม มากกว่าครับ

ท่านอาจารย์ :

นั่นสิ นั่นสิคะ เห็นไหม? เพราะฉะนั้น ก็ผิด เพราะว่าพุทธศาสนา ไม่ใช่พิธีกรรม คือ ไม่มีอะไรที่จะให้เข้าใจถูกเลย แล้วก็ไม่ได้สนใจที่จะเข้าใจถูกด้วย มีแต่คิดว่า พระต้องใช้เงิน ที่ให้เพราะคิดว่าพระต้องใช้เงิน ใช่มั้ย?

คุณชูชีพ :

ใช่ครับ

ท่านอาจารย์ :

ก็เลยให้กัน พระก็เลยไม่ได้ศึกษา ไม่ได้ขัดเกลาจิตใจ ไม่ได้อะไร เพราะมีคนให้เงิน เริ่มเข้าใจ เริ่มเข้าใจ แสดงให้เห็นว่า เรารู้พระวินัยน้อยมาก และเราก็รู้ธรรมะน้อยมาก เพราะเหตุว่า ธรรมะกับพระวินัยต้องสอดคล้องกัน ทุกอย่าง ทั้งหมด เพื่อละ...แต่ถ้าไม่รู้จะไปละอะไรได้

กราบเท้าท่านอาจารย์และคุณป้าจิต ในเมตตาอันไม่มีประมาณสำหรับทุก ๆ คน เพราะบุญแต่ปางก่อนโดยแท้ ที่เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ได้พบกับท่าน ชาตินี้ไม่เสียชาติเกิดแล้วครับ

อนึ่ง ทั้งหลายทั้งปวงที่ผ่านไป เป็นเพียง ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่หมดไปแล้ว ดับไปแล้ว ไม่มีวันหวนกลับมาเป็นอย่างนี้อีกได้เลย ในสังสารวัฏ เหลือแต่เพียงความทรงจำ ที่เมื่อมิได้มีการตรึงนึกถึงก็หาไม่มี (มีเมื่อคิด) กราบขอบพระคุณและอนุโมทนา คุณนภา จันทรางศุ สำหรับรถตู้แสนสะดวกสบายอย่างยิ่ง พร้อมอาหารมื้อเที่ยงเลิศรส ทั้งขาไปและขากลับ

[เล่มที่ ๓๘] พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทสก-เอกาทสกนิบาต เล่ม ๕ หน้าที่ ๒๓๔

๔. วัชฌิสสูตร ว่าด้วยความเจริญ ๑๐ ประการ

[๗๔] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกเมื่อเจริญด้วยความเจริญ ๑๐ ประการ ย่อมเจริญด้วยความเจริญอันประเสริฐ และเป็นผู้ถือเอาสิ่งที่เป็นสาระ สิ่งทีประเสริฐแห่งกาย ความเจริญ ๑๐ ประการเป็นไฉน คือ อริยสาวก...ย่อมเจริญด้วยนาและสวน ๑ ย่อมเจริญด้วยทรัพย์และข้าวเปลือก ๑ ย่อมเจริญด้วยบุตรและภรรยา ๑ ย่อมเจริญด้วยทาส กรรมกรและคนใช้ ๑ ย่อมเจริญด้วยสัตว์ ๔ เท้า ๑ ย่อมเจริญด้วยศรัทธา ๑ ย่อมเจริญด้วยศีล ๑ ย่อมเจริญด้วยสุตะ ๑ ย่อมเจริญด้วยจาคะ ๑ ย่อมเจริญด้วยปัญญา ๑

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสาวก ก็เมื่อเจริญด้วยความเจริญ ๑๐ ประการนี้ ย่อมเจริญด้วยความเจริญอันประเสริฐ และเป็นผู้ถือเอาสิ่งที่เป็นสาระ สิ่งทีประเสริฐแห่งกาย. บุคคลใดในโลกนี้ ย่อมเจริญด้วยทรัพย์ ข้าวเปลือก บุตรภรรยา และสัตว์ ๔ เท้า บุคคลนั้นย่อมเป็นผู้มีโชค มียศ เป็นผู้อันญาติมิตรแลพระราชาบูชาแล้ว บุคคลใดในโลกนี้ ย่อมเจริญด้วยศรัทธา ศีล สุตะ จาคะและปัญญา บุคคลเช่นนั้น เป็นสัพบุรุษ ปัญญาเครื่องพิจารณา ย่อมเจริญด้วยความเจริญทั้งสองประการในปัจจุบัน.

จบวัชฌิสสูตรที่ ๔

www.dhammadhome.com

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณสุภัทรา และพลตำรวจตรี ปรัชญชัย ใจชาญสุขกิจ
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

